

Turun yliopisto
University of Turku

TYY

**OPETUSSUUNNITELMATYÖN
MAHDOLLISUUDET**

**Minna Vuorio-Lehti
Erikoissuunnittelija, KT**

Opetussuunnitelman perustehtävät pedagogisesta perspektiivistä

- Oppimisen ja opintojen ohjausjärjestelmä
 - Opiskelijan kartta vieraassa maastossa
- Opetusajattelun konkretisoija
 - Mikä on yliopiston opetusfilosofia?
 - Mitkä ovat perusarvot opetuksen ja tieteen tekemisen taustalla?
- Tiedekunnan ja sen laitosten opetusta kehittävän yhteistyön ja opetuksen johtamisen väline
- Opetuksen laadusta ja järjestäjästä kertova informaatiojärjestelmä

OPS-prosessi hallinnollisesta näkökulmasta

- Yliopiston vararehtori lähettää joulukuussa opetussuunnitelmakirjeen tiedekuntiin. Kirjeessä ohjeistetaan, mitä asioita pitää ao. ops-kierroksella erityisesti huomioida.
- Tiedekuntien ops-työ käynnistyy tiedekuntien omalla kirjeellä tammi-helmikuussa. Kirjeessä ohjeistetaan, miten ja minkälaisessa aikataulussa ops-työtä yksiköissä tehdään.

OPS-prosessi hallinnollisesta näkökulmasta

- OPS-työryhmät työskentelevät tammi-huhtikuussa
- Työstetyt ops:t toimitetaan tiedekuntiin, jossa ne valmistellaan johtokuntakäsittelyä varten. Johtokunta hyväksyy opetussuunnitelmat toukokuun aikana. Johtokunta hyväksyy myös yleiset määräykset
- Valmiit opetussuunnitelmat toimitetaan opiskelija- ja hakijapalveluihin, jotka viimeistelevät ops:t nettiin (nettiopsu). Opetussuunnitelmat julkaistaan 1.7.

Vararehtorin ops-kirjeen sisältö

- Kaksivuotiset opetussuunnitelmat
- Opetussuunnitelmatyötä ohjaavia tavoitteita:
 - Osaamisperustaisuus
 - Työelämätaitojen varmistaminen
 - Opiskelijoiden nopeampaa valmistumista tukevat opiskeluprosessit
 - Kansainvälistyminen
 - Opetuksen laadun parantaminen

Vararehtorin ops-kirjeen sisältöä

- Sähköisten tenttimahdollisuuksien lisääminen
- Informaatiolukutaito opetussuunnitelman läpäisyaiheena
- Opintojaksokohtaisen arvioinnin tukeminen OAN:n muotoilemien kysymysten muodossa

Miksi kaksivuotiset suunnitelmat?

- Tehdään toivottavasti paneutuvammin ja syvällisemmin kuin jokavuotisena
- Tiivis opetussuunnitelmatyöskentely joka toinen vuosi vapauttaa voimavaroja tutkimukseen / opetukseen välivuonna.
- Hallinnon näkökulmasta tulee myös helpotusta, kun joka vuosi ei tarvitse viedä täydellistä opetussuunnitelmaprosessia läpi.
- Vuosittain suunnitellaan kuitenkin opetuksen konkreettinen toteutus, jossa voidaan ottaa huomioon esimerkiksi opettajakunnassa tapahtuvat muutokset – sähköisiä välineitä tähän työvaiheeseen on kehitteillä.

Opetussuunnitelmaprosessin osa-alueet

1. Koulutuksen perustehtävän määrittely (tutkintotason osaamistavoitteet)
2. Kompetenssien ja yleistavoitteiden määrittely (21st century skills)
3. Opetussuunnitelmamallin määrittely
4. Opintokokonaisuuksien ja oppikurssien sisältöjen, kuormittavuuden ja työtapojen määrittely (jaksokohtaisten osaamistavoitteiden määrittely)
5. Opetussuunnitelman arvioinnin ja kehittämisen määrittely

Niitä tietoja ja taitoja, jotka koulutuksessa ovat keskeisimpiä ja joiden oppiminen on keskeistä, kutsutaan ydinasioiksi.

- Core curriculum –perinteessä ydintä luonnehditaan seuraavasti:
 - Käytännön työnhallinnan kannalta keskeinen taito, tieto tai asenne (ammattillinen ydin)
 - Jonkin oppiaineen sisällä oleva olemus (tieteellinen ydin)
 - Jokin, joka on yhteistä monille eri oppiaineille tai käsityksille (integroiva ydin)
 - Jokin, jonka täytyy olla pakollinen kaikille opiskelijoille (pakollinen ydin)
 - Tietty aineksen minimi, jonka hallinta on välttämätöntä jatkon kannalta (minimiydin)
 - Sisältö, joka on käytännössä mahdollista opettaa (tai oppia) tietyssä rajallisessa ajassa (pragmaattinen ydin)

Opetussuunnitelma

- **Opetussuunnitelma** sisältää
 - Sekä tutkintotason että opintojaksotason oppimistavoitteet
 - Opetuksen toteutustavan (jota voidaan opetusohjelmassa täsmentää)
 - Kurssimateriaalin
 - Oppimisen arvioinnin kuvauksen
 - Tuotetaan jatkossa kerran kahdessa vuodessa

Opetusohjelma

- **Opetusohjelma** sisältää koulutuksen toteutustiedot. Tämä tieto tuotetaan lukukausittain/vuosittain
 - Kuka opettaa?
 - Milloin opettaa?
 - Missä opettaa?

Osaamistavoitteet

- Osaamistavoitteilla (learning outcomes) tarkoitetaan opintojakson, opintokokonaisuuden tai tutkinnon tavoitteiden kuvaamista opiskelijan tavoiteltuna oppimistuloksena. Niissä kerrotaan, mitä opiskelijan odotetaan osaavan opintojakson/opintokokonaisuuden/tutkinnon suorittuaan.

Minkälaisia ops-uudistuksia yliopistossa on tekeillä?

- Kauppakorkeakoulu – keskittyy erityisesti osaamistavoitteiden kirjaamiseen niin kandi- kuin maisteritason koulutuksissa
- Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan osalta suuri uudistus meneillään pyritään toteuttamaan Bolognan mallin henki: kandiohjelmat ja maisteriohjelmat – keskittyvät erityisesti tutkintotason osaamistavoitteiden kirjaamiseen
- Humanistinen tiedekunta
 - Kieli- ja käännöstieteiden koulutus – iso uudistus ja muutos ops-ajattelussa rakentavat opintopolkuja tutkintojen sisään
 - Historia-aineet: aineopintojen uudelleen organisointi käynnissä – osaamistavoitteet, opintojaksot 5 op:een laajuisiksi

Mitä yksiköissä tapahtuu ops-työn saralla?

- Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta – valintayksiköiden määrän vähentäminen – ensimmäisen vuoden opintojen suunnittelu niin, että ne sopivat valtio-opin ja poliittisen historian opiskelijoille
- Oikeustieteellinen tiedekunta – viime vuoden aikana koko tutkintorakenne on käyty läpi erillisen työryhmän toimesta. Rakenteellinen kehittäminen on keskustelussa. Tällä ops-kierroksella pyritään osaamistavoitteet saamaan kurssitasolla yhteismitallisiksi. Kurssipalauteasiaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Mitä yksiköissä tapahtuu ops-työn saralla?

- Lääketieteellinen tiedekunta: normaali ops-kierros, ei isoja rakenteellisia muutoksia. Katse on seuraavan kauden ops-työssä, jota varten on sovittu suunnittelu- ja kehittämisseminaari syyskuuksi.
- Kasvatustieteellinen tiedekunta – valintayksiköiden määrän vähentäminen – erikoispedagogiikan koulutuksen ja kasvatustieteen ja aikuiskasvatuksen koulutuksen ensimmäisen vuoden opetuksen järjestäminen

OPS-työn mahdollisuudet?

- Opetussuunnitelmiin vaikuttaminen tapahtuu joulukuussa!!!
Myös yleiset määräykset ovat osa opetussuunnitelmaa!!!
- **Oppiminen ja sen laadun varmistaminen tärkeää**
 - Tutkintotavoitteet ja kurssitavoitteet selkeät ja linjassa keskenään
 - Selkeät työelämäkytkökset, 21st century skills
 - Opintopolun helppo löytäminen – laadukas ohjaus auttaa tässä
 - Mielekkäät työskentelytavat erilaisissa oppimistilanteissa – opettajalla ja opiskelijalla
 - Palautejärjestelmä: palautetta osaamisesta opiskelijalle, opiskelijalta kurssipalaute opettajalle; kandipalaute

PALAUTETIETO JA SEN KÄYTTÖ ON ENSIARVOISEN TÄRKEÄÄ OPS-
TYÖSSÄ!

